

Perioadele economice marcate de turbulențe generează riscuri operaționale nedorite. Cum pot companiile să prevină fraudă în contextul inflaționist actual?

În prezent, lumea se confruntă cu un nivel ridicat al inflației, care afectează semnificativ regiunea Balcanilor, precum și întreaga economie europeană și cea americană. În octombrie 2022, în Uniunea Europeană (UE), rata inflației a variat între 7,1% (Franța) și 22,5% (Estonia), potrivit datelor publice recente. Comparativ cu datele înregistrate în anii anteriori, acestea sunt valori cu un impact semnificativ. Astfel de condiții se reflectă și în viața de zi cu zi a consumatorilor, precum și în deciziile strategice ale companiilor.

Efectele contextului inflaționist actual asupra mediului de afaceri sunt multiple. Creșterea riscului de apariție a fraudelor și a corupției se numără printre provocările cărora organizațiile trebuie să le acorde o atenție și mai mare decât înainte. Riscul de fraudă în cadrul unei organizații poate apărea sub diferite forme și în diverse departamente, cum ar fi achiziții, vânzări, marketing, financiar-contabil, logistic sau chiar în cel de salarizare și resurse umane.

Care sunt schemele tipice de fraudă care apar în perioade economice marcate de turbulențe?

În astfel de perioade turbulente din punct de vedere economic, unele dintre fraudele interne pot fi descoperite. În decurs de trei-șase luni, unele tipare de fraudă devin vizibile pentru departamentele de control din cadrul organizației. În astfel de situații, fraudele constau în sustrageri de produse care se afla pe stoc, scheme Ponzi, deturnări de active etc. Un sistem solid de management al riscului poate contribui la detectarea din timp a acestor nereguli.

Unul dintre efectele unei economii marcate de turbulențe este **înrautățirea situației financiare a unor angajați**, a unor membri ai echipei de **management** sau chiar a **proprietarilor companiei**. Unele dintre aceste persoane ar putea recurge la escrocherii (*defrauding*), care se referă la tranzacții fraudulente ce implică scurgeri de bani, falsificarea situațiilor financiare, fraude legate de achiziții sau în relația cu furnizorii etc. De asemenea, atunci când

unele persoane recurg la aceste tipuri de fraudă, ele au tendința de a încerca să comită acte de corupție sau de a folosi scheme de relansare. Astfel de comportamente imorale pot fi detectate prin acțiuni de prevenție, cum ar fi politici și modalități stricte de control.

Nu există o rețetă anume pe care echipele de management o pot aplica pentru prevenirea și stoparea acțiunilor frauduloase, procesul decizional în acest sens ține mai degrabă de evaluarea businessului în vederea identificării riscurilor de fraudă la care compania este expusă și investirea în resursele necesare pentru combaterea acestora.

Cum pot companiile să prevină astfel de situații?

Primii pași pentru a diminua riscul de apariție a fraudei și a faptelor de corupție sunt crearea unui program intern eficient de prevenire și detectare a fraudei în organizație, care să includă zonele de risc, indicatorii de acțiuni frauduloase și măsuri de diminuare a riscurilor, crearea de proceduri și politici interne privind guvernarea corporativă, precum și înființarea unei linii sigure de avertizare de integritate. Canalul intern de raportare anonimă are nevoie de mai mult decât o simplă implementare de succes: promovarea internă a acestuia este importantă pentru ca angajații companiei să se simtă în siguranță atunci când îl folosesc. Un astfel de program este benefic și pentru consolidarea unei relații bazate pe încredere cu clienții și furnizorii.

De asemenea, organizațiile ar putea lua în considerare construirea unui program intern de *training* anti-fraudă pentru angajații de la toate nivelurile, inclusiv pentru echipele de management de nivel mediu și de top, precum și pentru angajații din departamentele cheie ale unei companii, cum ar fi cel de achiziții, financiar-contabil, de vânzări și de risc (de exemplu, auditul intern sau departamentul de conformitate).

Unul dintre elementele cheie care stau la baza prevenirii fraudei este promovarea unei culturi organizaționale bazate pe etică. Liderii organizației dau tonul când vine vorba de construirea unei culturi care să promoveze zero toleranță față de fraudă. În definitiv, o cultură organizațională construită în jurul unei valori precum integritatea este cel mai bun instrument pentru diminuarea riscurilor în materie de fraudă și corupție.